

Razvojno odstupajuća seksualna ponašanja

doc. dr. sc. Goran Arbanas, dr. med.

Edukacija iz seksualne terapije – Hrvatsko društvo za seksualnu terapiju HOST – www.host.hr

Definicija – što su razvojno odstupajuća seksualna ponašanja

- Ona koja su jako rijetka u određenoj dobnoj skupini
- Intruzivno, agresivno seksualno ponašanje
- Ponašanje koje oponaša seksualne aktivnosti odraslih (dobi neprimjerene obzirom na kognitivni razvoj)

Edukacija iz seksualne terapije – Hrvatsko društvo za seksualnu terapiju HOST – www.host.hr

Rijetka ponašanja

Igra se s lutkama seksa	3%	
Govori o seksu životinja	3%	6-7 g.
Masturbira u prisutnosti drugih	3%	
Masturbira na javnom mjestu	2%	
Dira genitalije ženama	2%	
Traži djecu da mu diraju genitalije	2%	
Glumi seksualni odnos s djecom	0,5%	
Stavlja si predmete u vaginu/anus	0,3%	
Stavlja usta na genitalije druge osobe	0,2%	

Edukacija iz seksualne terapije – Hrvatsko društvo za seksualnu terapiju HOST – www.host.hr

Ekscesivno, opsesivno masturbiranje

- Pitanje procjene – kad je ekscesivno
- Nema pokazatelja da vodi razvoju duševnih poremećaja
- Može se javiti kod seksualnog zlostavljanja
- u ¼ slučajeva se samo povlači
- Motivi: dosada, umor, stres, psihotična djeca, djeca u sirotištu, organska oštećenja mozga, depresivnost, anksioznost, agresivnost

Edukacija iz seksualne terapije – Hrvatsko društvo za seksualnu terapiju HOST – www.hdst.hr

Ekscesivno, opsesivno masturbiranje

- Ustraje češće kod onih koji su ranije počeli i koji više masturbiraju
- Kod onih kod kojih perzistira u 50% postoji neki psihijatrijski poremećaj: poremećaj s prkošenjem i suprotstavljanjem, poremećaji ponašanja, ADHD, pika, enkopreza, enureza, problemi sa spavanjem, mentalna retardacija, autizam

Edukacija iz seksualne terapije – Hrvatsko društvo za seksualnu terapiju HOST – www.hdst.hr

Postupci

- Utvrditi prisutnost stresora
- Naučiti roditelje i dijete da se drugačije nosi s anksioznošću, ljutnjom, tugom
- Ako manjka roditeljske pažnje, ukazati na to
- Ako masturbira kad mu je dosadno – ponuditi igračke, aktivnosti

SUMNJA NA SEKSUALNO ZLOSTAVLJANJE – ispitati

Edukacija iz seksualne terapije – Hrvatsko društvo za seksualnu terapiju HOST – www.hdst.hr

Masturbiranje na javnom mjestu, neprimjereno dobi

- Je li roditelj podučio dijete socijalno prihvatljivom ponašanju?
- Je li kronološka dob primjerena mentalnoj?
- Je li prisutan autizam ili kompulzivno ponašanje?

Edukacija iz seksualne terapije – Hrvatsko društvo za seksualnu terapiju HOST – www.host.hr

Seksualizirana ponašanja

- Seksualne igre s lutkom
- Zavodljivo ponašanje
- Umetanje predmeta u rodnici ili anus
- Seksualno znanje neprimjereno dobi
- Želja za seksualnom stimulacijom od strane drugih osoba

Edukacija iz seksualne terapije – Hrvatsko društvo za seksualnu terapiju HOST – www.host.hr

Seksualizirana ponašanja

- Ona su najčešći znak seksualnog zlostavljanja, ali ni ona nisu jednoznačna
- Češća su kod djece izložene obiteljskoj golotinji i seksualnosti
- Nešto malo češća kod rastavljenih roditelja

Edukacija iz seksualne terapije – Hrvatsko društvo za seksualnu terapiju HOST – www.host.hr

- Sva seksualno neprimjerena ili pretjerana ponašanja češća su kod djece sa psihijatrijskim bolestima i kod seksualno zlostavljane djece, ali nema jasnog odnosa
- Uvijek to diže sumnju na seksualno zlostavljanje, ali ga ne potvrđuje – ovo ponašanje nije specifični pokazatelj seksualnog zlostavljanja

Edukacija iz seksualne terapije – Hrvatsko društvo za seksualnu terapiju HOST – www.host.hr

- Više je ekscesivnih i rijetkih ponašanja u Nizozemskoj, nego u SAD-u, jer vjerojatno i djeca i roditelji lakše iznose ova ponašanja
- Važna je reakcija roditelja – da li precjenjuje ili podcjenjuje ovo ponašanje
- Važna je reakcija stručnjaka

Edukacija iz seksualne terapije – Hrvatsko društvo za seksualnu terapiju HOST – www.host.hr

- Kod seksualnog zlostavljanja:
 - Dječaci imaju više eksternaliziranog, a djevojčice internaliziranog seksualno problematičnog ponašanja (što je odraz opće rodne dimenzije seksualnih ponašanja)

Edukacija iz seksualne terapije – Hrvatsko društvo za seksualnu terapiju HOST – www.host.hr

- Dječak od 13 g. i djevojčica od 12 g. imali su seksualni odnos (snošaj)

Edukacija iz seksualne terapije - Hrvatsko društvo za seksualnu terapiju HSDT - www.hsd.hr
